

คำวินิจฉัยของ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๒/๒๕๔๕

วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๕

เรื่อง ประธานวุฒิสภำทำหน้าทีประธานรัฐสภา ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ และมาตรา ๒๖๖ กรณีสมาชิกวุฒิสภำจำนวนสามสิบห้าคน ยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า กรรมการการเลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุขาดคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญ

นายสุชน ชาติเครือ ประธานวุฒิสภำ ทำหน้าทีประธานรัฐสภา ผู้ร้อง ยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ และมาตรา ๒๖๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ดังนี้

๑. สมาชิกวุฒิสภำที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงแล้วนับแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๕ จะสามารถ ยื่นเรื่องต่อประธานรัฐสภาเพื่อส่งคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยให้กรรมการการเลือกตั้ง ทั้งสามคนพ้นจากตำแหน่ง เพราะเหตุขาดคุณสมบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ ได้หรือไม่

๒. หากสมาชิกวุฒิสภำที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๕ สามารถยื่น คำร้องตามข้อ ๑ ได้ คำร้องดังกล่าวจะเป็นผลให้กรรมการการเลือกตั้งทั้งสามคน คือ พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ นายปริญญา นาคฉัตริย์ และนายวิระชัย แนวบุญเนียร กรรมการการเลือกตั้งต้องพ้นจาก ตำแหน่งหรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง สมาชิกวุฒิสภำจำนวนสามสิบห้าคน อาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ ยื่นคำร้องต่อประธานรัฐสภา เพื่อขอให้ส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ นายปริญญา นาคฉัตริย์ และนายวิระชัย แนวบุญเนียร กรรมการ การเลือกตั้งเป็นผู้ขาดคุณสมบัติ ไม่มีความเป็นกลางทางการเมือง และขาดไว้ซึ่งความซื่อสัตย์สุจริต ไม่สมตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๖ กำหนด จึงขอให้ส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา วินิจฉัยให้กรรมการการเลือกตั้งทั้งสามคนพ้นจากตำแหน่ง

สมาชิกวุฒิสภำที่พ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๕ ขณะนี้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๑ วรรคสอง และมาตรา ๑๖๘ มีความเห็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสมาชิก วุฒิสภำเป็นสองฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายมหาชน จะต้องนำนิติวิธีทางกฎหมายมหาชนมาใช้ บังคับกับการตีความบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ คือ จะต้องตีความตามลายลักษณ์อักษรและต้องเป็นไปอย่างเคร่งครัด ดังนั้น สมาชิกวุฒิสภาชุดนี้ ย่อมจะปฏิบัติหน้าที่ได้เฉพาะในกิจการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๘ เท่านั้น แต่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ เป็นกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ของทั้งสองสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาว่ากรรมการการเลือกตั้งคนใดคนหนึ่งขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓๗ หรือกระทำการต้องห้ามตามมาตรา ๑๓๕ นั้น มิใช่เป็นการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๘ (๑) (๒) และ (๓) แต่อย่างไรก็ตาม สมาชิกวุฒิสภาชุดนี้ จึงไม่สามารถใช้อำนาจในการเสนอเรื่องต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ ได้

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า การตีความเกี่ยวกับปัญหาการใช้อำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๑ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๖๘ นั้น จะต้องตีความในลักษณะที่เป็นไปเพื่อปกป้องและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ รวมทั้งจะต้องสามารถควบคุม และตรวจสอบการใช้อำนาจและหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐได้ตามหลักนิติรัฐซึ่งกรรมการการเลือกตั้ง นั้นถือเป็นองค์กรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมือง และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ จึงเห็นได้ว่า กรรมการการเลือกตั้งย่อมต้องถูกตรวจสอบได้ตลอดเวลา ประกอบกับปัญหาการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่ง ในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ถือเป็นหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่รักษาการอยู่ต่อคุณแล ซึ่งมีการรับรองไว้ ชัดเจนแล้วในมาตรา ๑๖๘ (๓) ที่บัญญัติให้สมาชิกวุฒิสภาที่พ้นจากสมาชิกภาพและรักษาการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๑ วรรคสอง ยังคงมีหน้าที่ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญได้

ผู้ร้องในฐานะผู้ที่ทำหน้าที่ประธานรัฐสภาได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ขณะนี้ได้เกิดปัญหาเกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาว่ามีอำนาจหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใด โดยมีสมาชิกวุฒิสภาอย่างน้อยสองกลุ่ม มีความเห็นโต้แย้งกันอย่างชัดเจน ปัญหาดังกล่าวถือว่าเป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตาม รัฐธรรมนูญแล้ว ประธานรัฐสภาในฐานะผู้ใช้อำนาจ จึงไม่สามารถใช้ดุลพินิจเป็นประการอื่นได้ นอกจาก ส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ประธานวุฒิสภา ทำหน้าที่ประธานรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๑ วรรคสอง และมาตรา ๑๕๒ วรรคสอง ได้ตรวจสอบลายมือชื่อของผู้เสนอคำร้องแล้ว เห็นว่า มีสมาชิกวุฒิสภาร่วมลงชื่อในคำร้อง ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ แล้ว ประธานรัฐสภาจึงส่งคำร้องดังกล่าว เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาและมีมติ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ ให้รับไว้ดำเนินการ ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง ส่วนจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ และมาตรา ๒๖๖ หรือไม่ ศาลรัฐธรรมนูญ จะได้พิจารณาและมีมติต่อไป

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัย คือ คำร้องของประธานวุฒิสภาทำหน้าที่ประธานรัฐสภา เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ และมาตรา ๑๔๒ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๑ มาตรา ๑๓๓ (๑) มาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๘ มาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๖๘ และมาตรา ๒๖๖ บัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๑๓๑ “เมื่ออายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลง พระมหากษัตริย์จะได้ทรงตราพระราชกฤษฎีกา ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งต้องกำหนดวันเลือกตั้งภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่อายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลง และวันเลือกตั้งต้องกำหนดเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๖๘ ให้สมาชิกวุฒิสภาที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ อายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้งใหม่ จะเข้ารับหน้าที่”

มาตรา ๑๓๓ “สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามอายุของวุฒิสภา

-----”

มาตรา ๑๓๖ “คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่น อีกสี่คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมือง และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

ให้ประธานวุฒิสภาลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ ตามวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๑๓๗ “กรรมการการเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์ในวันเสนอชื่อ
- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐๖ หรือมาตรา ๑๐๕ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๑๓) หรือ (๑๔)
- (๕) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๖) ไม่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะห้าปีก่อนดำรงตำแหน่ง
- (๗) ไม่เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน”

มาตรา ๑๓๘ “กรรมการการเลือกตั้งต้อง

- (๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น
- (๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด
- (๔) ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด

ในกรณีที่วุฒิสภาเลือกบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) โดยได้รับความยินยอมของผู้นั้น ผู้ได้รับเลือกจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อผู้นั้นได้ลาออกจากตำแหน่งตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือแสดงให้เห็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบวิชาชีพอิสระดังกล่าวแล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้นั้นมีได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระภายในเวลาที่กำหนดให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับเลือกให้เป็นกรรมการการเลือกตั้ง และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๔๒ “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอ

ต่อประธานรัฐสภาว่ากรรมการการเลือกตั้งคนใดคนหนึ่งขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓๗ หรือกระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๑๓๕ และให้ประธานรัฐสภาส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่ากรรมการการเลือกตั้งผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งหรือไม่

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยไปยังประธานรัฐสภาและประธานกรรมการการเลือกตั้ง

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๗ มาใช้บังคับกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการการเลือกตั้งด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๖๘ “ในระหว่างที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบจะมีการประชุมวุฒิสภามีได้ เว้นแต่เป็นกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การประชุมที่ให้วุฒิสภำทำหน้าที่รัฐสภาตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๒๓ โดยถือคะแนนเสียงจากจำนวนสมาชิกของวุฒิสภา

(๒) การประชุมที่ให้วุฒิสภำทำหน้าที่เลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๑๓๘ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๕๖ มาตรา ๑๕๕ มาตรา ๒๕๗ มาตรา ๒๖๑ มาตรา ๒๗๔ (๓) มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๕ (๓) มาตรา ๒๕๗ มาตรา ๓๐๒ และมาตรา ๓๑๒

(๓) การประชุมที่ให้วุฒิสภำทำหน้าที่พิจารณาและมีมติให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง”

มาตรา ๒๖๖ “ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญในองค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภา เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย”

พิจารณาประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ แล้ว เห็นว่า สาระสำคัญของคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ต้องมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ แต่กรณีตามคำร้องเป็นความเห็นของสมาชิกวุฒิสภาอย่างน้อยสองกลุ่มที่มีความเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับกรณีสมาชิกวุฒิสภาที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลง จะสามารถใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ ได้หรือไม่ ข้อเท็จจริง สมาชิกวุฒิสภาเป็นองค์ประกอบของวุฒิสภาซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ความเห็นแตกต่างกันระหว่างสมาชิกวุฒิสภาสองกลุ่ม มิใช่ปัญหาของวุฒิสภา กรณีตามคำร้อง จึงมิใช่ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

สำหรับประเด็นรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ เกี่ยวกับการใช้สิทธิของสมาชิกวุฒิสภาคตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ มีประเด็นเบื้องต้นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า คำร้องของสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ หรือไม่ รวมสามประเด็น คือ ประเด็นที่หนึ่ง สมาชิกวุฒิสภาที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงเมื่อถึงคราวออกตามอายุของวุฒิสภาคตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๓ (๑) สามารถใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ ได้หรือไม่ ประเด็นที่สอง การใช้สิทธิของสมาชิกวุฒิสภาจำนวนสามสิบห้าคน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ หรือไม่ และประเด็นที่สาม กรณีกรรมการการเลือกตั้งขาดคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๖ อยู่ในเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ หรือไม่

พิจารณาประเด็นที่หนึ่งแล้ว เห็นว่า การใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ ของสมาชิกวุฒิสภาที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงเมื่อถึงคราวออกตามอายุของวุฒิสภา ต้องพิจารณาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๓ (๑) และมาตรา ๑๓๑ ซึ่งบัญญัติให้อำนาจสมาชิกวุฒิสภาที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงทำหน้าที่ต่อไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๘ จนกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่ การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลง ย่อมต่างกับการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาคตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๘ ซึ่งวุฒิสภายังมีอยู่ แต่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงเพราะครบอายุหรือถูกยุบ และสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภายังไม่สิ้นสุดลง แต่ในระหว่างที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ จะมีการประชุมวุฒิสภามีได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๘ (๑) (๒) และ (๓) สำหรับสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลงตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๓ สมาชิกวุฒิสภาย่อมไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกวุฒิสภาได้ต่อไป แต่เพื่อมิให้กิจการของรัฐสภาหรือการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญต้องหยุดชะงัก คือ การทำหน้าที่ของวุฒิสภาในการเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำหรือให้ความเห็นชอบ ใ้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือกรณีที่วุฒิสภาคทำหน้าที่พิจารณาและมีมติถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภาคดังกล่าว มีความสำคัญต่อการบริหารราชการแผ่นดินในช่วงเวลาที่อายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลง และอยู่ระหว่างการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาชุดใหม่ จึงจำเป็นต้องให้สมาชิกวุฒิสภาคที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่อายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลงทำหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๘ ต่อไป จนกว่าสมาชิกวุฒิสภา

ที่ได้รับเลือกตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่ การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลง เมื่อถึงคราวออกตามอายุของวุฒิสภาจึงเป็นข้อยกเว้นให้สมาชิกวุฒิสภาที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงแล้วยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลง ย่อมต่างไปจากการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่สมาชิกภาพยังไม่สิ้นสุดลง การตีความเกี่ยวกับหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่เป็นข้อยกเว้นจึงต้องตีความโดยเคร่งครัดตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้อำนาจไว้เท่านั้น นอกจากนั้น การตีความเกี่ยวกับหน้าที่ของวุฒิสภาดังกล่าวต้องยึดหลักการตีความกฎหมายมหาชน โดยเฉพาะหลักกฎหมายมหาชนทั่วไปที่วางหลักไว้ว่า “ไม่มีกฎหมายให้อำนาจ จะกระทำมิได้” ด้วยเหตุนี้ สมาชิกวุฒิสภาที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงเมื่อถึงคราวออกตามอายุของวุฒิสภา จึงทำหน้าที่ได้ตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๑ วรรคสอง บัญญัติไว้เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๖๘ เท่านั้น ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ เป็นบทบัญญัติในหมวดที่ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกัน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาว่ากรรมการการเลือกตั้งคนใดคนหนึ่งขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓๗ หรือกระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๑๓๕ และให้ประธานรัฐสภาส่งคำร้องนั้น ไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่ากรรมการการเลือกตั้งผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งหรือไม่ การใช้สิทธิของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าว มีผลให้กรรมการการเลือกตั้งอาจพ้นจากตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการการเลือกตั้ง ย่อมส่งผลกระทบต่อการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาและการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นทุกระดับตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง การใช้สิทธิของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ จึงมีความสำคัญ การใช้อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าว ต้องมีบทบัญญัติของกฎหมายให้อำนาจไว้ชัดเจน เมื่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๑ วรรคสอง มิได้ให้อำนาจสมาชิกวุฒิสภาที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงมีสิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ ด้วยแล้ว การใช้สิทธิของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ จึงต้องตีความตามหลักกฎหมายมหาชนว่า หมายความว่าเฉพาะการใช้สิทธิของสมาชิกวุฒิสภาที่สมาชิกภาพยังไม่สิ้นสุดลงเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ สมาชิกวุฒิสภาที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงเมื่อถึงคราวออกตามอายุของวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๑

พรรคสอง จึงไม่สามารถใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ ได้ และเมื่อได้พิจารณาวินิจฉัย
ในประเด็นที่หนึ่งแล้ว ไม่จำเป็นต้องพิจารณาวินิจฉัยในประเด็นที่สองและประเด็นที่สามอีก

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

นายสุธี สุทธิสมบูรณ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ